Försäkringskassans allmänna råd

ISSN 1652-8743

Försäkringskassans allmänna råd om ändring i Riksförsäkringsverkets allmänna råd (RAR 2002:15) om vårdbidrag;

FKAR 2010:19

beslutade den 3 december 2010.

Försäkringskassan beslutar i fråga om Riksförsäkringsverkets allmänna råd (RAR 2002:15) om vårdbidrag

dels att de allmänna råden till 8 § första stycket lagen (1998:703) om handikappersättning och vårdbidrag ska avse 22 kap. 3 § första stycket socialförsäkringsbalken samt att beskrivningen av innehållet i bestämmelsen och de allmänna råden ska ha följande lydelse,

dels att de allmänna råden till 9 § första stycket lagen (1998:703) om handikappersättning och vårdbidrag ska avse 22 kap. 4 § första stycket socialförsäkringsbalken och att beskrivningen av innehållet i bestämmelsen ska ha följande lydelse,

dels att de allmänna råden till 15 och 16 §§ lagen (1998:703) om handikappersättning och vårdbidrag ska avse 22 kap. 9 och 10 §§ respektive 106 kap. 9 och 11 §§ socialförsäkringsbalken samt att beskrivningen av innehållet i bestämmelserna och de allmänna råden ska ha följande lydelse.

Till socialförsäkringsbalken

22 kap. 3 § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

En försäkrad förälder har rätt till vårdbidrag för ett försäkrat barn, om

1. barnet på grund av sjukdom, utvecklingsstörning eller annat funktionshinder behöver särskild tillsyn och vård under minst sex månader, eller
2. det på grund av barnets sjukdom eller funktionshinder uppkommer merkostnader.

Allmänna råd

Kostnader för **fördyrad kost** med anledning av barnets sjukdom eller funktionshinder bör godtas som merkostnad om sådan kost av läkare, dietist eller motsvarande sakkunnig anses vara nödvändig på grund av sjukdomen eller funktionshindret

Kostnader för ett **extra rum eller större bostadsyta** som behövs för vårdutrustning, tekniska hjälpmedel eller som behandlingsrum bör godtas som merkostnad. Vid beräkningen av merkostnaden för ett extra rum i bostaden bör ledning tas av de bestämmelser som gäller för beskattning av naturaförmåner i form av fri bostad. Vid beräkningen av kostnaden för större bostadsyta bör ledning tas av bostadsförmånsvärdet på bostadsorten.

När merkostnader ska fastställas för **dator, anpassning av dator eller för**

dataprogram bör en användningstid på tre år beaktas om det inte finns skäl för kortare användningstid.

Kostnader för **kapitalvaror**, till exempel en tvättmaskin, diskmaskin eller speciell dammsugare, som har anskaffats särskilt och bedöms som nödvändig till följd av barnets sjukdom eller funktionshinder bör godtas som merkostnad. Vid beräkningen av merkostnaden bör en användningstid på 10 år beaktas om det inte finns skäl för kortare användningstid.

Sjuk- och behandlingsresor som är föranledda av barnets sjukdom eller funktionshinder bör ersättas genom vårdbidrag till ett belopp som motsvarar den faktiska kostnaden för resorna. Detta gäller oavsett färdmedel. Ersättning lämnas till den del som ansvarig huvudman inte ger ersättning. Om resorna sker med bil och föräldern eller det myndiga barnet inte har rätt till ersättning från sjukvårdshuvudmannen bör merkostnaden för resorna beräknas enligt bestämmelserna i förordningen (1991:1321) om rehabiliteringsersättning.

Kostnader för **andra resor än sjuk- och behandlingsresor som sker med bil** bör ersättas genom vårdbidrag om barnet på grund av väsentliga svårigheter inte kan använda allmänna kommunikationer.

För **andra resor** än sjuk- och behandlingsresor som sker med bil, bör godtas ett belopp motsvarande 5 procent av prisbasbeloppet årligen om inte föräldern eller det myndiga barnet kan visa på högre kostnader. Beloppet avrundas till närmast jämna hundratal kronor.

Vid **beräkningen av ersättningsnivå** för resor med bil bör merkostnaden beräknas enligt bestämmelserna i förordningen (1991:1321) om rehabiliteringsersättning.

Avgifter för **resor med färdtjänst** bör ersättas genom vårdbidrag. Hela avgiften eller om det finns ett högkostnadsskydd kostnaden upp till detta skydd bör betraktas som merkostnad. Avdrag bör göras för vad resorna skulle ha kostat om allmänna kommunikationer hade använts.

När Försäkringskassan bedömer att en familj på grund av barnets sjukdom eller funktionshinder behöver en **större bil, minibuss eller en så kallad van** bör 12 procent av skillnaden i inköpskostnaderna för ett sådant fordon och en bil i mellanstorlek årligen godtas som merkostnad. Vid denna beräkning fördelas ersättningen för merkostnaden för denna typ av bil på nio år. Detta motsvarar den tid efter vilken förnyat bilstöd normalt kan fås enligt bestämmelserna i 52 kap. socialförsäkringsbalken.

Kostnaden för **försäkring för en större bil, minibuss eller en så kallad van** i jämförelse med försäkringskostnaden för en bil i mellanstorlek inom samma försäkringsbolag godtas som merkostnad när Försäkringskassan bedömer att familjen på grund av barnets sjukdom eller funktionshinder behöver en större bil.

Kostnaden för **hyra av garage** bör betraktas som en merkostnad om garage är nödvändigt på grund av barnets sjukdom eller funktionshinder.

Vid beräkning av merkostnaden för vistelse i **förskola** föranledd av barnets sjukdom eller funktionshinder bör hälften av kostnaden för vistelsen godtas som merkostnad om föräldern inte förvärvsarbetar när barnet vistas i förskolan.

Rätten till vårdbidrag för ett barn med sjukdom eller funktionshinder som **växelvis vårdas i ett familjehem och i föräldrahemmet** bör beräknas utifrån barnets vård- och tillsynsbehov samt merkostnaderna under de perioder som barnet bor hemma.

22 kap. 4 § första stycket

Innehållet i bestämmelsen

Vårdbidrag utges allt efter tillsyns- och vårdbehovets omfattning och merkostnadernas storlek som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels förmån.

Allmänna råd

Om vårdinsatserna omfattar minst sju timmar per vecka och det finns ett uttalat tillsynsbehov eller betydande merkostnader bör föräldern ha rätt till **ett fjärdedels vårdbidrag**. För att anses som betydande bör merkostnaderna uppgå till minst 25 procent av prisbasbeloppet.

22 kap. 9 och 10 §§

Innehållet i bestämmelserna

Om mer än en fjärdedels vårdbidrag lämnas för ett barn och barnet avlider fortsätter vårdbidrag att lämnas till och med den åttonde månaden efter dödsfallet eller den tidigare månad när vårdbidraget annars skulle ha upphört.

Under denna tid lämnas vårdbidraget som

1. halv förmån om bidraget vid tiden för dödsfallet lämnades som hel eller tre fjärdedels förmån, och
2. en fjärdedels förmån om bidraget för tiden vid dödsfallet lämnades som halv förmån.

Om viss del av det vårdbidrag som gällde vid dödsfallet hade bestämts som merkostnadsersättning ska motsvarande del av bidraget enligt denna bestämmelse anses utgöra sådan ersättning.

Allmänna råd

Merkostnadsersättning enligt 22 kap. 14 § socialförsäkringsbalken som har beviljats utöver helt vårdbidrag bör reduceras på motsvarande sätt som när merkostnadsersättningen är en del av vårdbidraget.

106 kap. 9 och 11 §§

Innehållet i bestämmelserna

För den som vårdas på en institution som tillhör eller till vars drift det betalas ut bidrag från staten, en kommun eller ett landsting, lämnas vårdbidrag

endast om vården kan beräknas pågå högst sex månader. Detsamma gäller om han eller hon vårdas utanför institutionen genom dess försorg eller i annat fall vårdas utanför en sådan institution och staten, kommunen eller landstinget är huvudman för vården.

Om den för vilken vårdbidrag inte lämnas enligt första stycket tillfälligt inte vårdas genom huvudmannens försorg, lämnas bidrag för sådan tid om denna uppgår till minst tio dagar per kvartal eller till minst tio dagar i följd.

Allmänna råd

Service på elevhem vid statlig specialskola, vid riksgymnasier för döva och hörselskadade ungdomar eller vid riksgymnasier med gymnasieutbildning anpassad till rörelsehindrade ungdomar bör inte anses som sådan vård som avses i 106 kapitlet 9 § socialförsäkringsbalken. Uppgår tiden då barnet vårdas utanför huvudmannens försorg till minst sex timmar i följd bör föräldern ha rätt till vårdbidrag för sådan dag. Föräldern kan även ha rätt till vårdbidrag om vistelsen i hemmet är kortare än sex timmar. Det gäller i fall då barnets sjukdom eller funktionshinder medför att barnet endast kan vistas hos sina föräldrar under kortare tid än sex timmar.

Dessa allmänna råd gäller från och med den 1 januari 2010.

FÖRSÄKRINGSKASSAN

EVA NORDQVIST

Jenny Lindmark